

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี DEVELOPMENT ELDERLY QUALITY OF LIFE IN WANG PHLOENG SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, LOPBURI PROVINCE

พชร สารต๋นเงิน¹

Pachara Sartngern

Article History

Received 30-04-2025; Revised: 06-06-2025; Accepted: 06-06-2025

<https://doi.org/10.14456/issc.2025.29>

บทคัดย่อ

บทนำ: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) **วัตถุประสงค์ของการวิจัย:** เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างปัจจัยการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง และ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง **ระเบียบวิธีวิจัย:** กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จำนวน 380 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ **ผลการวิจัย:** พบว่า คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับมาก โดยลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และด้านการส่งเสริมเรื่องสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ จัดสภาพแวดล้อมให้มีความสะดวกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จัดตั้งชมรมสำหรับผู้สูงอายุเพื่อได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในการถ่ายทอดความรู้ให้ลูกหลานในชุมชน และจัดตั้งโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ได้รับการศึกษาและฝึกทักษะความรู้เพิ่มเติมและอาชีพเสริม **สรุป:** ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตามสมมติฐานในการวิจัยที่ 1 และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตามสมมติฐานในการวิจัยที่ 2

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต; ผู้สูงอายุ; การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ; การพัฒนาคุณภาพชีวิต

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พลโท ดร. สาธารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์และสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Asst. Prof. Lt. Gen., Department of Public Administration, Faculty of Public Administration and Social Studies,

Stamford International University E-mail: sartngern@gmail.com *Corresponding Author

ABSTRACT

Introduction: This research is mixed method research. **Research objectives:** To study the quality of life of the elderly, the relationship between personal characteristics and quality of life of the elderly, the causal relationship between factors of elderly welfare provision and quality of life of the elderly of Wang Phleng Sub-district Administrative Organization, and the guidelines for developing the quality of life of the elderly of Wang Phleng Subdistrict Administrative Organization. The sample group consisted of 380 elderly aged 60 and over living in Wang Phleng Subdistrict Administrative Organization and 8 key informants. **Results:** The research results found that the quality of life of the elderly of Wang Phleng Subdistrict Administrative Organization, Lopburi Province, is at a high level. Personal characteristics are significantly related to the quality of life of the elderly at a statistical level of 0.05. The provision of welfare for the elderly is significantly related to the quality of life of the elderly at a statistical level of 0.05 in terms of providing advice, problem solving, and welfare for the elderly. As for the guidelines for developing the quality of life of the elderly of Wang Phleng Subdistrict Administrative Organization, it should organize regular health check-ups for the elderly, promote physical health of the elderly, provide an environment that is convenient and safe for life and property, establish a club for the elderly to meet, talk, exchange ideas, and help each other, organize activities to honor the wisdom of the elderly in passing on knowledge to children in the community, and establish a school for the elderly. To receive additional education and skills training and additional careers. **Conclusion:** Personal characteristics are related to the quality of life of the elderly, according to the research hypothesis 1, and the provision of welfare for the elderly has a cause-and-effect relationship with the quality of life of the elderly, according to the research hypothesis 2.

Keywords: Quality of life; Elderly; Elderly welfare; Quality of life development

1. บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การมหาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 ซึ่งได้ระบุเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุที่ต้องได้รับความคุ้มครอง ได้รับสิทธิตามกฎหมาย เช่นการบริการทางการแพทย์ การบริการทางการศึกษา การประกอบอาชีพ การมีส่วนร่วมทางสังคมและการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เป็นต้น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในการสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส โดยปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของชุมชน และการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น (Kongthong, 2010)

นอกจากนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ได้แก่ คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัด

สวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกิจที่ควรให้ความสำคัญคือ งานสวัสดิการสังคม งานสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส (Khonphian, 2015)

ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุก็คือ การจัดบริการสวัสดิการสังคมและการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพยังไม่ทั่วถึง และไม่ครอบคลุมในกลุ่มผู้สูงอายุทั้งหมด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถทราบได้ว่า บริการและสวัสดิการตามนโยบายรัฐบาลที่ได้จัดให้แก่ผู้สูงอายุนั้น เป็นไปตามความต้องการของผู้สูงอายุอย่างแท้จริงและครอบคลุมทุกด้านหรือไม่ ทั้งนี้เพราะผู้สูงอายุมีความต้องการที่หลากหลายไม่เหมือนกัน และมีความพึงพอใจในระดับใด และมีความคุ้มค่ากับทรัพยากรที่ลงทุนมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นที่ยังไม่ได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอีก ได้แก่ ด้านความเป็นอยู่ที่ดีทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และด้านการพัฒนาตนเอง (Lekkee, 2024) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Cambell, 1972) และแนวคิดของ (Beadle-Brown et al., 2008) ที่กล่าวถึงคุณภาพชีวิตว่า ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ซึ่งเป็นการรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคลที่มีผลต่อชีวิตประจำวัน ด้านสังคม คือการที่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปอันเนื่องมาจากการมีมนุษยสัมพันธ์อันดี มีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกับสังคมและสิ่งแวดล้อมของตน ด้านจิตวิทยาหรือลักษณะทางอารมณ์ คือการรับรู้ภาพลักษณ์และสภาพทางจิตใจของตนเอง ทั้งด้านความพึงพอใจ ความสำเร็จ ความผิดหวัง และความซับซ้อนในชีวิต และด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษาและทักษะในการปฏิบัติตน ความสามารถส่วนตัว การบรรลุสิ่งที่ปรารถนา ความก้าวหน้าและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน มีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นหลายรูปแบบ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) เช่น การจัดสรรงบประมาณให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการเอง หรือให้การสนับสนุนประชาชนเสนอโครงการเข้ารับงบประมาณไปดำเนินการ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะตั้งแต่ มาตรา 249 ถึงมาตรา 254 เพื่อกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยรัฐต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหในพื้นที่ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลประชาชนในท้องถิ่น (Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017; Khonphian, 2015)

จากปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี ทั้งระดับคุณภาพชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ รวมทั้งแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการแก้ไขปัญหา และกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุให้ได้รับความพึงพอใจ และได้รับการบริการสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี

3. การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของคุณภาพชีวิต

UNESCO (1978) ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิตว่าเป็นความรู้สึกของการอยู่อย่างพอใจต่อองค์ประกอบต่างๆ ของชีวิตที่มีส่วนสำคัญมากที่สุดของบุคคลโดยการดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีความสุขมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมที่ตนอยู่ได้ดี และในขณะเดียวกันก็สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้ศักยภาพส่วนบุคคลสร้างสรรค์พัฒนาตนเองและสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

Power, Bullinger and WHOQOL Group (2002) ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิต หมายถึงความสุข ความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีการบรรลุศักยภาพที่แท้จริงแห่งตน (Self-actualization) ความมีอิสระจากความต้องการโดยมีเป้าหมายหน้าที่การทำงานที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม มีความเป็นอยู่ที่ดีไม่มีโรคภัยไข้เจ็บและความเจ็บป่วย

Sapsaendee (2018) ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง การรับรู้ถึงความพึงพอใจในการดำรงชีวิตการมีชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีในด้านต่างๆ ที่สามารถสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการดำรงชีวิต และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในทิศทางที่ดี ได้แก่ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจที่ดี ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และการคุณภาพชีวิตนั้นจะต้องไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมและตนเอง

Buranarom (2009) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต หมายถึงการดำรงชีวิตในระดับที่เหมาะสมของมนุษย์ ตามสภาพความจำเป็นพื้นฐานในสังคม ซึ่งสนองต่อสิ่งที่ต้องการทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางความคิดอย่างพอเพียง จนก่อให้เกิดความมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

Sharma (1988) แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกายภาพ โดยพิจารณาทั้งทางด้านคุณภาพและปริมาณ ประกอบ ด้วย อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ และองค์ประกอบทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งพิจารณาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเช่นกัน ได้แก่ การศึกษา การมีงานทำ บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข สภาพแวดล้อมที่ทำงาน การพักผ่อนหย่อนใจ ความคิดสร้างสรรค์การทำงาน (Sharma, 1988) ได้เสนอ Sharma's Hierarchy Human Needs and Quality of Life ที่มี ระดับความพึงพอใจ (satisfaction) เป็นดัชนีวัดระดับคุณภาพชีวิต (Quality of Life) โดยแบ่งระดับตามการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการ 3 ประเภท คือ ระดับหนึ่งได้แก่ความต้องการเชิงชีวกายภาพ (Bio-physical Needs) ระดับสองคือความต้องการเชิงจิตสังคม (Psycho-social Needs) ระดับสามคือความต้องการบรรลุอุดมการณ์ของชีวิต (Individual Aspiration Needs)

Saeng (2018) แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านความเป็นอยู่ที่ดี หมายถึง ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ที่ดี เช่น มีรายได้ที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีวิต การเป็นเจ้าของสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตต่อสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

2) ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ หมายถึง ลักษณะทางสุขภาพซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี มีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ และได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมได้เป็นอย่างดี

3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น และมีความใกล้ชิดสนิทสนมผูกพันกับสมาชิกในครอบครัวและญาติมีการติดต่อพบปะสังสรรค์และมีกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รวมถึงการได้รับการยอมรับจากครอบครัว เพื่อนบ้าน และชุมชน

4) ด้านลักษณะทางอารมณ์ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีสุขภาพจิตที่ดี ไม่มีความวิตกกังวล ปราศจากความเครียดจากการดำเนินชีวิต สามารถจัดการกับความเศร้าหรือความวิตกกังวลได้เป็นอย่างดี เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของตนเอง สามารถรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง รวมถึงการควบคุมอารมณ์ของตนเอง และมีความสุขในการดำเนินชีวิต

5) ด้านการพัฒนาตนเอง หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติตน มีความสามารถเฉพาะตัว มีความต้องการบรรลุตามสิ่งที่ปรารถนา และมีพัฒนาการในด้านต่างๆ เช่น การเข้าศึกษาในโรงเรียนผู้สูงอายุ ตามที่มีการดำเนินการจัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นการปรับปรุงตนเองให้เกิดคุณค่าทางสังคม โดยเฉพาะกิจกรรมการพัฒนาจิตใจนำไปสู่การมีคุณธรรมและจริยธรรม

Somsakun (2019) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโดยกำหนดตัวชี้วัดแต่ละองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านร่างกาย ได้แก่ การมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีวิถีดูแลสุขภาพของตนเองได้เป็นอย่างดี มีความสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง สามารถกินอาหารได้ครบ 5 หมู่เป็นประจำ และ สามารถเดินทางไปในที่ต่าง ๆ โดยลำพังด้วยตนเอง

2) ด้านจิตใจ ได้แก่ การมีความรู้สึกพอใจในการดำรงชีวิต มีความมั่นใจกับรูปลักษณ์ของตนเอง มีความเครียดน้อยลงเมื่อเจอปัญหา มีความรู้สึกภูมิใจมากขึ้นเมื่อได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี และ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคนดูแลหรือคนในครอบครัว

3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคมอยู่เสมอ ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้น ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจจากสมาชิกในชมรมผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นในชุมชน และ ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

4) ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การมีความปลอดภัยมั่นคงในการดำรงชีวิตและทรัพย์สิน อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีปราศจากมลภาวะต่าง ๆ ที่เป็นพิษ เช่น อากาศเสีย กลิ่นไม่พึงประสงค์ ได้อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดีปราศจากเสียงรบกวน มีการเดินทางในชุมชนที่สะดวกสบาย และ มีชีวิตอยู่อย่างอิสระโดยไม่ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพ

Beadle-Brown et al. (2008) ได้เสนอการแบ่งคุณภาพชีวิตและกำหนดตัวชี้วัดไว้เป็น 8 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม (Social Inclusion) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มทางสังคม การมีส่วนร่วมในกลุ่มทางสังคม สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยที่มีอิทธิพลต่อการรวมกลุ่มทางสังคม บทบาทในการดำเนินชีวิต (เช่น วิถีทางการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตเพื่อความเหมาะสม รวมถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อวิถีการดำเนินชีวิต) การช่วยเหลือสนับสนุนต่างๆ (เช่น ความพึงพอใจในการบริการทางสังคม การยอมรับทางสังคม และสถานภาพการสมรสทางสังคม) 2) ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ (Physical Well-being) จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย การมีสุขภาพดี การมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน กิจกรรมสันทนาการต่างๆ อาหารและโภชนาการ ความสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกาย และการดูแลสุขภาพ 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relations) จะเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและการมีมิตรภาพ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายใต้บริบทสถานที่ทำงานหรือครอบครัว นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับภาวะความโดดเดี่ยวเดียวดาย การสนับสนุนช่วยเหลือจากเครือข่ายทางสังคม ความใกล้ชิดสนิทสนม และความรัก 4) ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ที่ดี (Material Well-being) จะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ เช่น อาชีพ การงาน สภาพทางการเงิน การเป็นเจ้าของ (สังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์) ความปลอดภัย สถานภาพการสมรสทางเศรษฐกิจ ลักษณะที่อยู่อาศัย และการคมนาคมขนส่ง 5) ด้านลักษณะทางอารมณ์ (Emotional Well-Being) จะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการทำงาน อาชีพ ที่อยู่อาศัย การช่วยเหลือสนับสนุน ความพึงพอใจในกลุ่มทางสังคมของตนเอง นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต มโนภาพแห่งตน การไร้ความเครียด และความสุขในการดำเนินชีวิต 6) ด้านความสามารถในการตัดสินใจ

ด้วยตนเอง (Self-determination) จะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการตัดสินใจ การควบคุมตนเอง การกำหนดทิศทางการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง อิทธิพลของที่อยู่อาศัยที่มีผลต่อความสามารถในการตัดสินใจ การสนับสนุนช่วยเหลือด้วยคำพูด และการแก้ต่างเพื่อตนเอง 7) ด้านการพัฒนาตนเอง (Personal Development) จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษาและทักษะในการปฏิบัติตน ความสามารถส่วนตัว การบรรลุสิ่งที่ปรารถนา ความก้าวหน้าและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ 8) ด้านสิทธิเสรีภาพ (Rights) จะเกี่ยวข้องกับ การเคารพในสิทธิส่วนบุคคล สิทธิมนุษยชน สิทธิในความเป็นพลเมือง (เช่น การมีสิทธิเลือกตั้ง) ความรับผิดชอบในฐานะความเป็นพลเมือง และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือรัฐบาล

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึงการดำรงชีวิตในระดับที่เหมาะสม ตามสภาพความจำเป็นพื้นฐานในสังคม ซึ่งตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางอารมณ์ ทางสังคม และทางความคิดอย่างพอเพียง ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 4 ด้าน ทั้งที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมและนามธรรม คือ ด้านความเป็นอยู่ที่ดีทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และด้านการพัฒนาตนเอง

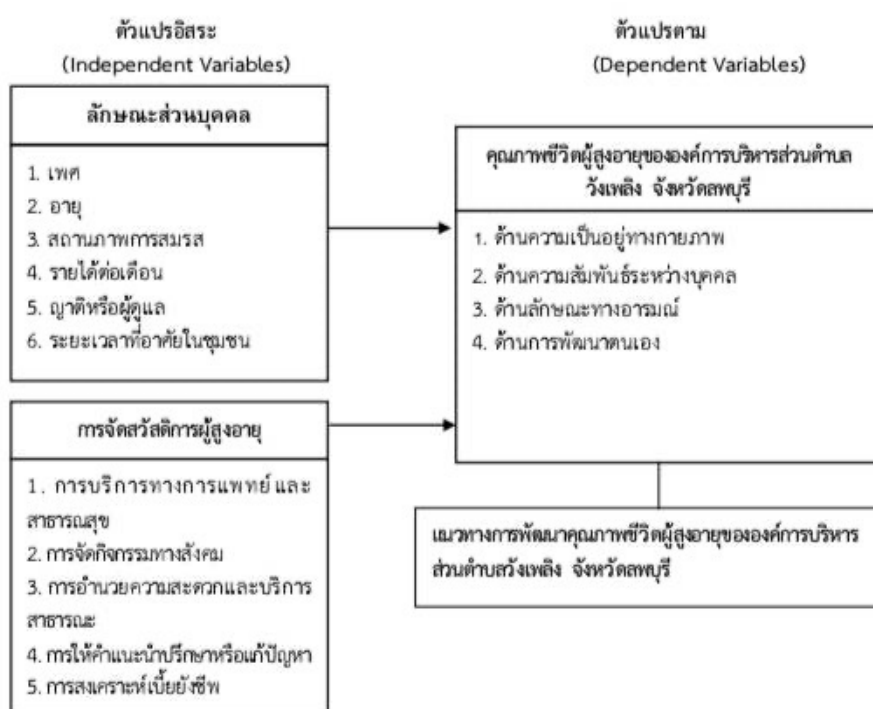
4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถสร้างกรอบแนวคิดของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ตามภาพที่ 1 โดยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี
2. สมมติฐานที่ 2 การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี จำนวน 1,329 คน (Khok Samrong District, Lopburi Province, 2024) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการคำนวณของ (Yamane, 1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแบบโควต้าและแบบบังเอิญส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แก่ ตัวแทนระดับผู้นำชุมชนจากหมู่บ้านต่างๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จำนวน 8 คน ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ 1) ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน ญาติหรือผู้ดูแล และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน 2) การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การจัดการกิจกรรมทางสังคม การอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะ การให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และ ด้านการพัฒนาตนเอง

3. ขอบเขตการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ทั้งในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อนำมาสนับสนุนงานวิจัยซึ่งกันและกัน โดยศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านความเป็นอยู่ที่ดีทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และด้านการพัฒนาตนเอง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2567 ถึง 31 กุมภาพันธ์ 2568

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยมีการแปลความหมายของคะแนนที่ได้จากการวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5-4-3-2-1 ซึ่งหมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สำหรับการทดสอบค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยใช้การทดสอบด้วยวิธีการของ Cronbach (Coefficient-) (Jirakraisiri, 2011) ในการหาค่าความเชื่อมั่นจากคำถามจำนวน 30 ชุด ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยรวม เท่ากับ 0.963 ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นการใช้คำถามปลายเปิดที่สร้างขึ้น เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดกว้าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยใช้การเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 ชุด ซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี จาก 13 หมู่บ้าน ตามกลุ่มประชากรที่กำหนด สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและสามารถตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้

2. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป สำหรับแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก นำมาถอดคำสัมภาษณ์ เรียบเรียง และจัดกระทำข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์แล้วมาลงเลขรหัส และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง นำผลการวิเคราะห์มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน และ ญาติหรือผู้ดูแล โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และ ด้านการพัฒนาตนเอง และ การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การจัดกิจกรรมทางสังคม การอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะ การให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และการส่งเสริมสุขภาพ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในตอนท้ายของแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงและเรียงให้เห็นถึงประเด็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multi Linear Regression Analysis) และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำและมีความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างๆ จากผู้ให้ข้อมูล จากนั้นใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยการตีความจากข้อมูลเบื้องต้นให้เป็นข้อมูลที่สื่อความหมายของผู้ให้ข้อมูล ด้วยการแยกประเภทและการลดทอนข้อมูลเพื่อจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อนำมาตีความและสร้างข้อสรุป โดยนำผลการสรุปต่างๆ มาเชื่อมโยงจนเกิดเป็นโครงสร้างของข้อสรุป ที่สามารถตอบปัญหาได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6. ผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่มีอายุ 60-69 ปี และจำนวนมากกว่าครึ่งเป็นเพศหญิง มีสถานภาพสมรสแล้ว โดยเกือบสองในห้ามีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท และมากกว่าหนึ่งในสี่มีญาติหรือผู้ดูแล 1 คน

ระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง ในภาพรวมและรายด้าน มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านลักษณะทางอารมณ์

ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน ญาติหรือผู้ดูแล และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ในภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง

ในการให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และด้านการส่งเสริมให้เลี้ยงชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีดังนี้

- 1) ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพผู้สูงอายุเป็นประจำอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกๆ 3 เดือน และมีการส่งเสริมในเรื่องของสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมภายในชุมชนให้มีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอ
- 2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ควรมีการจัดตั้งชมรมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีการช่วยเหลือให้กำลังใจซึ่งกันและกัน รวมถึงจัดให้มีการไปทัศนศึกษาไปยังสถานที่ต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้บุตรหลานและสมาชิกในครอบครัวให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุ
- 3) ด้านลักษณะทางอารมณ์ ควรมีการจัดกิจกรรมวันสำคัญหรือการทำบุญตามประเพณีต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความสุข จิตใจแจ่มใส ปราศจากความเครียด และมีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้ลูกหลานเคารพและดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุ
- 4) ด้านการพัฒนาตนเอง ควรมีการจัดตั้งโรงเรียนสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการศึกษาและฝึกทักษะความรู้เพิ่มเติม ที่สามารถทำเป็นอาชีพเสริมได้ และมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทางด้านจิตใจผู้สูงอายุ โดยการรวมกลุ่มกันสวดมนต์และนั่งสมาธิร่วมกัน เพื่อให้มีความสงบทางจิตใจ และนำไปสู่การมีคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมกับช่วงวัย

ตารางที่ 1

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้วยสถิติ Chi-square (χ^2 test)

ลักษณะส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง				
		จังหวัดลพบุรี				
		ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	ด้านลักษณะทางอารมณ์	ด้านการพัฒนาตนเอง	ภาพรวม
เพศ	χ^2	3.114	40.395	67.250	32.376	56.081
	Sig.	0.211	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
อายุ	χ^2	134.087	140.002	179.188	135.277	133.723
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
สถานภาพการสมรส	χ^2	202.059	179.105	114.369	120.747	120.765
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
รายได้ต่อเดือน	χ^2	238.611	126.634	86.096	199.770	233.225
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
ญาติหรือผู้ดูแล	χ^2	22.135	113.655	114.147	125.141	96.101
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***
ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน	χ^2	46.129	59.894	114.385	24.244	47.251
	Sig.	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ	คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง				
	B	Std. Error	สปส.	t	Sig.
	Beta				
(ค่าคงที่)	0.233	0.119	-	1.951	0.052
1.การบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข	0.020	0.041	0.020	0.496	0.620
2.การจัดกิจกรรมทางสังคม	0.053	0.036	0.063	1.472	0.142
3.การอำนวยความสะดวกและที่พัก	-0.052	0.040	-0.068	-1.319	0.188
4.การให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา	0.760	0.038	0.761	20.049	0.000***
5.การส่งเสริมการเรียนรู้	0.143	0.027	0.181	5.289	0.000***
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	R	=	0.882		
	R ²	=	0.778		
	R ² ปรับ	=	0.775		
	F	=	262.333		
	ระดับนัยสำคัญ	=	0.000		
	Durbin-Watson	=	1.925		

7. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลในประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1) ประเด็นระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และด้านการพัฒนาตนเอง แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกด้านดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (Beadle-Brown et al., 2008) ที่ว่าคุณภาพชีวิตด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ จะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย การมีสุขภาพดี การมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมสันทนาการต่างๆ อาหารและโภชนาการ และความสามารถในการเคลื่อนไหวของร่างกาย ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายใต้บริบทสถานที่ทำงานหรือบริบทครอบครัว และการสนับสนุนช่วยเหลือจากเครือข่ายทางสังคม ส่วนด้านลักษณะทางอารมณ์จะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในอาชีพการงาน ที่อยู่อาศัย กลุ่มทางสังคมของตนเอง การช่วยเหลือสนับสนุน สุขภาพจิตและมโนภาพแห่งตน การไร้ความเครียดและความสุขในการดำเนินชีวิต สำหรับด้านการพัฒนาตนเอง จะเกี่ยวข้องกับการศึกษาและทักษะในการปฏิบัติตน ความสามารถส่วนตัว การบรรลุสิ่งที่ปรารถนา ความก้าวหน้าและการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Saeng, 2018) ที่ว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตามนโยบายรัฐบาล ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านลักษณะทางอารมณ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความเป็นอยู่ที่ดี และด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Somsakun, 2019) ที่ว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในภาพรวมและรายด้าน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก

2) ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่าผู้สูงอายุที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันรวมทั้ง อายุ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์และ ด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่า ผู้สูงอายุที่มีอายุแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

สถานภาพการสมรส มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์และ ด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่า ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และ ด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โธมโพลเลา และคณะ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่า ผู้สูงอายุที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ญาติหรือผู้ดูแล มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และ ด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โธมโพลเลา และคณะ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่า ผู้สูงอายุที่มีญาติหรือผู้ดูแลแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะทางอารมณ์ และ ด้านการพัฒนาตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Thomopoulou et al., 2010) งานวิจัยของ (Srivichairatana, 2015) งานวิจัยของ (Aongae, 2021) และงานวิจัยของ (Kalapak, 2020) ที่ว่า ผู้สูงอายุที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

3) ประเด็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Paijit, 2015) ที่ว่าผู้สูงอายุมีความพึงพอใจในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ ในด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Subsande, 2018) ที่ว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Saeang, 2018) ที่ว่า การจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่น เพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Somsakun, 2019) ที่ว่า ปัจจัยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือดำเนินการอื่นเพื่อแก้ปัญหาครอบครัว และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง มีการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ซึ่งป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้สูงอายุในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4) ประเด็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆ

(1) ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phruansuk, 2015) ที่ว่า ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ พร้อมทั้งมีบริการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างจริงจัง และมีรถรับ-ส่ง ไปโรงพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย นอกจากนี้ ควรมีการจัดตั้งศูนย์ออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และมีการปรับปรุงที่อยู่อาศัย รวมทั้งตั้งศูนย์ที่พักพิงชั่วคราวของผู้สูงอายุอย่างเหมาะสมและปลอดภัย และควรจัดสวัสดิการแจกสิ่งของที่เป็นแก่ผู้สูงอายุเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Onbun, 2016) ที่ว่า ด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยที่ดี มีการช่วยเหลือดูแลสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ดูแลผู้สูงอายุที่ยากมีอาชีพเสริมเพื่อเป็นการหาเลี้ยงครอบครัว

(2) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phruansuk, 2015) ที่ว่า ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมดูแลและให้เกิดความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ โดยเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอต่อความต้องการในวันสำคัญของครอบครัว เพื่อสร้างสายใยครอบครัวและสนับสนุนให้อยู่กับครอบครัว และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอยู่กับครอบครัวอย่างมีความสุขจนวาระสุดท้าย นอกจากนี้ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกในครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Onbun, 2016) ที่ว่า ผู้สูงอายุได้รับการดูแลสุขภาพเรื่องกิจกรรมยามว่างของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และมีชมรมที่ผู้สูงอายุได้มีการรวมตัวกันที่ชมรมแต่ละสัปดาห์ ซึ่งมีการพูดคุยถามสารทุกข์สุขดิบซึ่งกันและกัน ทำให้รู้ได้ว่าใครกำลังมีเรื่องเครียดหรือเรื่องไม่สบายใจอยู่ เพื่อช่วยกันหาทางแก้ หรือคอยเป็นผู้รับฟังปัญหาเพื่อเป็นการบรรเทาความเครียดให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง

(3) ด้านลักษณะทางอารมณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phruansuk, 2015) ที่ว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้สูงอายุว่ายังมีคุณค่าต่อสังคม และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมดูแลและให้เกิดความสัมพันธ์กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าได้ถูกทอดทิ้งจากสังคม ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Onbun, 2016) ที่ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านลักษณะทางอารมณ์นั้น ผู้สูงอายุได้มีการรวมตัวกันที่ชมรมแต่ละสัปดาห์ เพื่อมีการพูดคุยถามสารทุกข์สุขดิบซึ่งกันและกัน และทำให้รู้ได้ว่าใครกำลังมีเรื่องเครียดหรือเรื่องไม่สบายใจอยู่ เพื่อช่วยกันหาทางแก้ หรือคอยเป็นผู้รับฟังปัญหาเพื่อเป็นการบรรเทาความเครียดให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง

(4) ด้านการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Phruansuk, 2015) ที่ว่า ควรสนับสนุนในด้านอาชีพการหารายได้ที่เหมาะสมตามความถนัดของผู้สูงอายุ และให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติทุกขั้นตอน พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดอบรมเพิ่มความรู้และทักษะด้านอาชีพ และเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งในการพัฒนาทางด้านจิตใจผู้สูงอายุ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศราพร อ่อนบุญ (2559) ที่ว่า ผู้สูงอายุได้รับการดูแลสุขภาพเรื่องกิจกรรมยามว่างของผู้สูงอายุ ในการสร้างงาน สร้างรายได้ รวมถึงการดูแลสุขภาพความเป็นอยู่ ผู้สูงอายุที่อยากมีอาชีพเสริมเพื่อเป็นการหาเลี้ยงครอบครัว

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

องค์ความรู้ที่ได้รับคือ แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังเพลิง จังหวัดลพบุรี จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการดำรงชีวิตที่เหมาะสม และเพียงพอกับสภาพสังคมที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ดังนั้น หน่วยงานต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับระบบการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข การจัดกิจกรรมทางสังคม การอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะ การให้คำแนะนำปรึกษาหรือแก้ปัญหา และการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยการเพิ่มจำนวนจิตอาสาหรืออาสาสมัครเพื่อเป็นกำลังเสริมให้กับบุคลากรหน่วยงานภาครัฐที่ไม่เพียงพอต่อการดูแลผู้สูงอายุ ทั้งด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การสร้างอาชีพเสริมที่เป็นรายได้ และด้านความความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในชุมชน รวมถึงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ ประการต่อมา ควรสนับสนุนให้มีชมรมผู้สูงอายุในทุกชุมชน รวมถึงในศูนย์บริการสาธารณสุขและในโรงพยาบาล เพื่อกระตุ้นและจูงใจให้ผู้สูงอายุเข้ามาเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยลดปัญหาการอยู่ติดบ้านของผู้สูงอายุและภาวะการซึมเศร้า ทั้งนี้ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับผู้สูงอายุเกี่ยวกับการเสริมสร้างสุขภาพและการดูแลตนเอง สร้างความร่วมมือในชุมชนในการช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อผู้สูงอายุให้รู้สึกถึงการมีคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ มีความสามารถในการปรับปรุงตนเองให้เกิดคุณค่าในสังคม และมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อพัฒนาด้านการพัฒนาตนเองของผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกที่ของจังหวัดลพบุรี เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุของแต่ละองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ท้องถิ่นนั้นๆ

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพิ่มเติมจากที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ เช่น ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการ การสนับสนุนการดำเนินงาน บทบาทของชุมชน เป็นต้น

REFERENCE

- Aongae, N. (2021). *The quality of life of the elderly in Ban Suan Municipality, Chonburi Province* [Unpublished master's thesis]. Burapha University.
- Beadle-Brown, J., Murphy, G., & Di Terlizzi, M. (2008). Quality of life for the Camberwell cohort. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 24, 380–390.
- Buranarom, S. (2009). *Science for quality of life*. Thirdwave Education.
- Campbell, A. (1972). *Aspirations, satisfaction and fulfillment*. In A. Campbell & P. E. Converse (Eds.), *The human meaning of social change*. Russell Sage Foundation.
- Isaraporn, O. (2016). Constructing the system of community development to participation capacity management for quality and social welfare of the elderly in the ASEAN Community. *The Golden Teak: Humanity and Social Science Journal*, 22(2), 76–87.

- Jutamas, S. (2018). *The development of the quality of life for the elderly to support the elderly society of local administrative organizations in Nong Ya Plong District, Phetchaburi Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Jurarat, K. (2015). *Quality of life among people in Songkhlong Subdistrict Administrative Organization, Amphoe Bang Pakong, Chachoengsao Province*. [Unpublished master's thesis]. Burapha University].
- Kongthong, M. (2010). *Quality of life for the elderly: A case study of communities along the railway in Hat Yai Municipality*. [Unpublished master's thesis]. Songkhla University.
- Lekkee, B. (2024). *Development of elderly quality of life under the government policy of Hua Hin Municipality, Prachuap Khiri Khan Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Nampung, S. (2018). *Development of elderly quality of life under the government policy of Baan Laem District, Phetchaburi Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Paijit, P. (2015). *Satisfaction of the elderly with social welfare services in Surat Thani Province*. [Unpublished master's thesis].
- Patumwan, K. (2020). Quality of life for the elderly in Bangkok Metropolis. *Rajapark Journal*, 14(36), 302-316.
- Phruansuk, P. (2015). Guidelines for developing the quality of life of the elderly in local administrative organizations in Phrae Province. *Journal of Graduate School, Phichittharat*, 10(1), 77-87.
- Power, M., Bullinger, M., & WHOQOL Group. (2002). WHOQOL-100 tests of the universality of quality of life in 15 different cultural groups worldwide. *Health Psychology*, 18(5), 495-505.
- Saeang, N. (2018). *Development of elderly quality of life under the government policy of Baan Laem District, Phetchaburi Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Somsakun, P. (2019). *Improvement of elderly quality of life towards aging society under the government policy in Pak Nam Pran Subdistrict Administration Organization, Pran Buri District, Prachuap Khiri Khan Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Subsande, J. (2018). *Development of elderly welfare for improving quality of life in Phetchaburi Province*. [Unpublished master's thesis]. Stamford International University.
- Srivichairatana, R. (2015). *Quality of life of senior citizens in Lemchabang City Municipality, Amphoe Sriracha, Chonburi Province*. [Unpublished master's thesis]. Burapha University.
- Thomopoulou, I., Thomopoulou, D., & Koutsouki, D. (2010). The differences at quality of life and loneliness between elderly people. *Biology of Exercise*, 6(2), 13-28.
- UNESCO. (1978). Indicators of environmental quality and quality of life.